

Kritikredaktør
Peter Christensen
Jourhavende Peter Lembo
Telefon 33 47 21 52
E-mail kritik@pol.dk

DET MENER DE
ANDRE OM
TEATER

JEPPE KRISTENSEN OG TUE BIERING
PRETTY WOMAN A/S

Meget af den velkendte film vendes nemlig på hovedet i denne opsætning, og hvis man tror, at 'Pretty Woman A/S' kun ender lykkeligt, skal man tro om igen. Mere skal ikke afsløres her. Dette er ikke årets mest velspillede forestilling, men det er utvivlsomt en af de mest omdiskuterede. Men hvem der i sidste instans bliver klædt mest af – den fingerende luder eller publikum – skal her være usagt. Men hamrende originalt er det under alle omstændigheder.

Lars Wredstrøm, Børsen, 5 af 6 stjerner

Stor ståhej om en gadeluder

Håndholdt Askepot-teater og udfordrende mediestunt, når dramaet om Pretty Woman udfolder sig både på Halmtorvet og i medierne.

TEATER

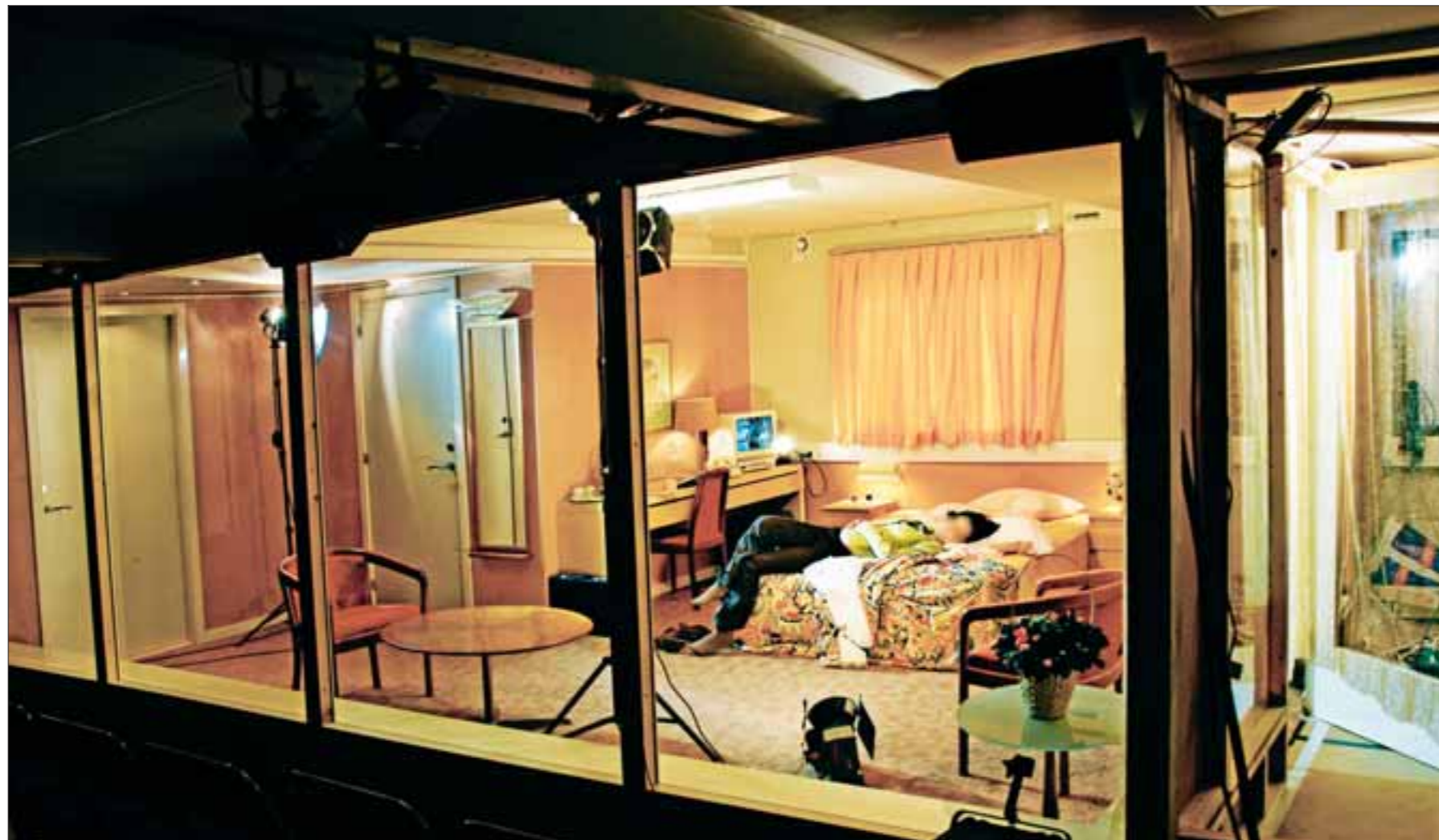
Containerne på Halmtorvet (billetter hentes på Husets Teater), Pretty Woman A/S. Tekst: Jeppe Kristensen. Iscen.: Tue Biering. Scen.: Christian Friedländer. Til 22.11.
★★★★★

Tak til alle dem, der ville spille med. Politikere, mediefolk og branchefolk fra de prostitueredes og teatrets rækker har med forhåbende forhåndsudmeldinger ydet deres bidrag til en forrygende gang medietheater, bare fordi en prostitueret skulle spille med i en forestilling.

Kors i hytten, eller rettere containeren, som står her på Halmtorvet og lyser med kulørte lamper, som åstedet for det for nogle skamløst foragende, for andre socialt oplysende eller kunstnerisk nybrændende foretagende. Hver aften går et hold teaterfolk – med bl.a. instruktør Tue Biering (kendt fra bl.a. Det Kgl.) og dramaturgen Jeppe Kristensen – ud og henter en prostitueret ind fra gaden til at spille med i en *remake* af alle tiders følelsesbasker 'Pretty Woman' fra 1990.

Er det »social pornografi«, som SF's kulturdirektør Pernille Frahm og vores egen Per Theil mener det, misbrug af kvinder, som ikke kan overskue, hvad de siger ja til at medvirke i? Eller er det snarere »omvendt diskrimination«, som Berlingske skrev det i en leder, at gøre de frivilligt medvirkende prostituerede til ofre?

Der var i hvert fald ikke meget offer over premiereaftenens bud på Julia Roberts – næsten ikke til at tro, at hun på stedet fik replikker og arrangement serveret

DISKRIMINATION!?! Folkene bag forestillingen 'Pretty Woman A/S' har fået maksimalt udbytte af deres mediestunt.

Foto: Per Morten Abrahamsen

via et headset. Med afvæbnende naturlighed, bramfri charme og glimt i øjet indtog svenske Anna aldeles scenevant det laksefarvede hotel-interieur, afskærmet fra publikum med en stor glasrude. Der sad vi godt 50 stykker og gloede på scenariet på voyeur-agtig intim afstand. På erotisk social safari med en prisgivet købt

krop som bytte? Næh, snarere på underholdende konfrontationskurs med et stykke virkelighedsteater.

I og med at det hele samtidig bliver liveoptaget, som var det en filmindsplining, og vist på små skærme over scenen, bliver forestillingen en udforskende leg med teatermediet. Forskellige former for fiktion – filmen, teatret, video-indspilningen – støder sammen med en autentisk, socialt udsat krop i centrum, som giver det hele substans. Lag på lag af iscenesættelse, der peger på, om Anna ikke i forvejen, i sin

dagligdag, er iscenesat som 'gadeluder'?

Skægt er det, sådan i live-rå gennemspilning at få serveret de kendte Pretty Woman eskapader, lige fra boblebadscenen til en gang askepot *make over*, hvor shopping skaber forvandling, ikke mindst da aftenens Julia Roberts i sort cocktaildress får juveler om halsen af sin prins.

Richard Gere tager sig *handsome* og lidt kejtet ud i Anders Mosslings skikkelse iført sort jakkesæt, sådan som han uforfærdet drager ud på cykel for at støve sit

fund op på Hollywood eller Istedgade Boulevard.

'PRETTY WOMAN A/S' er håndholdt teater med *low key acting* og spot på et stykke overset virkelighed. Vi er langt fra 'duarder' eller finslebent psykodrama, hvor aftenens gæstestjerne måske lettere var blevet en hund i et spil keglar. Så der er ingen grund til bekymring – sådan som kritikere af forestillingen har luftet det – om misbrug af statsstøtte eller degeneration af skuespilkunsten. Der er tværtom tale

om en skærpelse af teatret som kunst, en undersøgelse af dets virkemidler, når forestillingen på linje med meget andet teater – samt billedkunst og film – går i clinch med virkeligheden. I og med vores dagligdag i stigende grad opleves som iscenesat, er det oplagt, at grænselinjen mellem teater og virkelighed er blevet en brandvarm zone. Klart nok ville det ikke have haft samme effekt, hvis forestillingen havde skiltet med Sofie Gråbøl eller Trine Dyrholm. Når teatrets kunstighed går op imod en autentisk krop, sker der noget særligt. Nu er det her en speciel socialt udsat krop, men det er jo ikke en hvilken som helst sagesløs, ude-i-tovene nar-koluder, der er blevet hentet ind. Det er kvinder med overskud, som teaterfolken via opsøgende arbejde har fundet frem til. Otte prostituerede skiftes angiveligt til tjansen – med mindre det som et yderligere mediestunt i *virkeligheden* viser sig, at de slet ikke er prostituerede, men blot almindelige statister, i stil med det berygtede hollandske reality-tv donorschow, hvor den heldige vinder af en ny nyre viste sig bare at være en skuespiller.

Uden at forfalde til den rene 'Pretty Woman'-romantik, hvor teatret skal ud og redde virkeligheden, så er det ikke desto mindre essensen af filmens forhandlings-show, at *pretty woman* får chancen for at blive andet end en gadeluder.

Faktisk oplever vi her i containeren, at aftenens gæstestjerne frem for bare at være stillet frem til glosuppe på Istedgade eller totalt fortrængt fra offentligheden får muligheden for selv at gå i aktion og blive en person foran publikum.

Hele mediedramaet omkring forestillingen udstiller med al tydelighed – ud over at sexsælger – at meget kan vi gå med til på teatret, men grænsen går åbenbart ved de prostituerede. Godt gået af Tue Biering & co, at de med 'Pretty Woman A/S' viser det, som samfundet åbenbart ikke vil se på. Og får dramaet til at udspille sig både på scenen og i medierne.

MONNA DITHMER
monna.dithmer@pol.dk

KLASSISK

Regnfulde struber

Taverner & Tudor Music II
Gloria tibi Trinitatis m.m. Ars Nova Copenhagen, dir.: Paul Hillier.
Dacapo 8.226056
★★★★★

ARS NOVA udsender sin anden cd viet til musik af John Taverner (1490-1545), og udgivelsen slynger sig om sin hovedpersonens skønne messe 'Gloria tibi Trinitatis', men fletter mesterværket sammen med passende gregorianske messeled og værker af ældre og yngre komponister fra samme tid. Heriblandt William Byrd, Thomas Tallis og ikke mindst Robert Fayrfax med 'Magnificat Regale'. At Ars Nova går til sagen med en sikkerhed og naturlighed, som lader musikken stå indlysende/indadlysende, er ikke egentligt overraskende, men det kan på den anden side heller ikke siges for mange gange.

Nu skyldes det givetvis blot, at jeg hørte denne cd (mange gange) på en regnfuld efterårsdag, men sagen er, at det endte med at være svært at frigøre sig fra fornemmelsen af, at netop denne musik var som skabt til denne dag og dette vejr. At koret regnfulde struber udsang samme milde, men ubønhørlige gråhed, som lå i luften, at musikkens klare linjer voksede sammen med de sorte grene, og at Ars Novas sopraner smeltede sammen med bladernes gule lys. Jeg skal være den sidste til at påstå, at denne musik kun kan høres på en sådan kold gråvejrsdag – men også den første til at garantere for, at den i hvert fald gør sine små disede underværker med al

ønskelig ynke i netop denne årstid.

URSULA ANDKJÆR OLSEN

Lidt for hård konkurrence

Bach/Sofia Gubajdulina
In tempus praesens. Anne-Sophie Mutter og Trondheim Soloists. London Symphony Orchestra, dir.: Valery Gergjev. DG 00289 477 7948.
★★★★★

ANNE-SOPHIE Mutter er på banen med en cd-verdenspremiere. Den russiske komponist Sofia Gubajdulinas violinkoncert 'In tempus praesens' fra 2007. På Deutsche Grammophons nyudgivelse er værket i selskab med to af Bachs, hvad skal jeg kalde dem ... evige vidunder. Gubajdulina, født i 1931 i Sovjetunionen, men bosat i Tyskland siden 1992, modtog i 2007 Hamburgs Bachpris, og da hun ikke er bleg for at tilstå sine inspirationer fra den gamle mester, faldt det nok både pladeselskab og stjerne naturligt at sætte Gubajdulinas koncert sammen med to Bach-koncerter, BWV 1041 og 1042.

Disse perler, som indleder cd'en, og som Mutter spiller i selskab med Trondheimsolisterne, er i alle henseender beåndede – og de sætter Gubajdulina i en meget hård konkurrence. En konkurrence, som russeren ikke helt kan følge med i. Jeg indrømmer, at jeg ikke er ganske på bølglængde med Gubajdulinas yderst ekspressive univers med linjernes mere høj-spændte end egentligt markante udformning og det temmelig simpelt teatraliske formsprog, men Gergjev, orkestret og ikke mindst Mutter gør deres til, at værket om ikke står mål med Bachs, så i

LÆKKER ... men også engageret og furiøs. Amerikanske Joye DiDonato slipper sine indre dæmoner løs på nyt Händel-album. Foto fra cd-cover.

hvert fald fremstår med god, kreds effektivitet.
URSULA ANDKJÆR OLSEN
kritik@pol.dk

Mere end bare Gucci-lækker

G.F. Händel
Operaer. Joye DiDonato og Les Talens Lyriques, dir.: Christophe Rousset.
★★★★★

HUN LADER den hænge og dingle i den tyndeste tråd, følelsen af dødbringende sorg, og musikkerne er med hende hele vejen hen til kommode-

skuffen, hvor mordvåbnet i form af en sort automatpistol givetvis ligger mellem dyrt linge. Man har lyst til at iscenesætte den ene Händel-opera efter den anden, når man lytter til albumet med den passende titel 'Furore'. For hun kan sandelig også være rasende edderspændt og hævngerig, mælkechokolademeezzen Joye DiDonato, som er lige så meget hjemme i Mozart og Rossini som i Händel. Her gælder det nu udelukkende sidstnævntes barokdramaer. Ariene er fra en bred vifte af Händels operaer og jeg

dropper paraderne. Kan være, cembalisten Christophe Rousset og hans faste periodeorkester, Les Talens Lyriques, er blevet skældt ud for både tamhed og glathed, men her er de bare slanke, lydhyre og med deres diva hele vejen. Divaen selv, hun ligner en Gucci-reklame på coveret, men der er mere end powershopping og glat overflade i blondinen, som med dette album giver sit til tidens furiøst engagerende Händel-renæssance. Hør den og bliv ret ophidset.
THOMAS MICHELSEN
thomas.michelsen@pol.dk

Skinnet bedrager ikke

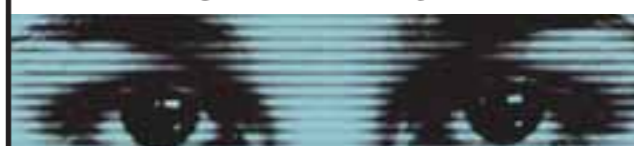
Debussy, Poulenc
Sonater for cello og klaver m.m. Jean-Guihen Queyras (cello) og Alexandre Tharaud (klaver). Harmonia mundi HMC 902012.
★★★★★

DER BLIVER lovet en ekstraordinær oplevelse, allerede før cd'en her overhovedet har fået lyd i afspilleren. Det sart bronzerede cover med musikernes silhuetter, en elegant drejet tekst om fransk musikalsk lethed og så den pudsig sammenstilling af Claude Debussy og Francis Poulenc. Hele Frankrigs Claude de France og så opkomlingen, der brugte Debussy til at vade oven på, da han skulle skabe sig et navn efter Første Verdenskrig.

Og alle lofter indfries. Cello og klaver i klare, usentimentale udgaver med en eminent indbyrdes timing. Der er sonater med ironi og kant, en cellovals, der fejrer smukt over den blankpolerede klaverbund, en ramsaltet bagatel og en serenade, der synger så det snurrer i maven. Queyras og Tharaud er et blændende makkerpar, som har fundet et perfekt afsæt i de franske herre. Konkret er det bare 19 små satser på 60 minutter, men der er lyttestof til år. Sært at musik og musikerskab med så meget lethed i udtrykket kan give indtryk med så stor tyngde.

Efter ovenstående lovprisning virker det ikke særligt flinkt at nævne, at Tharaud indledte Det Kgl. Biblioteks nye koncertserie for solopianister i lordsdags i Diamanten. Det er ligesom lidt sent at sige.
HENRIK FRIIS
kritik@pol.dk

ALDRIG MERE EN KRISTALNAT!

9. november

Mød op på Nytorv 15.30
Gå med i Fakkeltog 16.30
til PRESSEN Vester Voldgade 33 17.00
Masser af taler og musik – se krystalnat.dk

Arrangører 3F Lager, Post og Service, DGS-Storkøbenhavn, Dokumentations- og Rådgivnings Centret (DRC), Løjernes LO i Hovedstaden, LO Storkøbenhavn, New Outlook, Komiteen Flygtninge Under Jordan, SOS mod Racisme, NIF København, Støttekredsen Flygtninge i Fare, Byggefagernes Samvirke, Foreningen Demos, Socialpolitisk Forening, Amnesty NU, Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed, Folkebevægelsen MOD nazisme, Aktive Modstandsfolk, Træ-Industri-Byg København, 3F Bygge-, Jord- og Miljøarbejdernes Fagforening, Europæiske Jøder for en Rettferdig Fred (EJJP), Kvinder i Sort, 3F Medie- og Kulturfond, Danmarks Lærerforening, 3F Hotel og Restauration, LO Danmark

JA til solidaritet · NEJ til racisme og fremmedhad

VALG I USA

ERFAREN ELLER FORÆLDET?

Vi er med i begge ringhjørner i kampen om præsidentposten. Læs nyheder, analyser, kommentarer og blogindlæg fra USA. Se fotoreportager, løs quizzer og følg de seneste meningsmålinger.

Og har du spørgsmål til valgkampen, kan du få svar fra USA-eksperter og Politikens Oplysning.

Hver dag i Politiken og på politikken.dk/valgusa

POLITIKEN

Gå på opdagelse i Politikens Galleri
Her er mere end 250 Særtryk og skulpturer
politikken.dk/galleri

POLITIKENS GALLERI